

Autor: Steve Sailer

Protože se s vydáním knihy *A Troublesome Inheritance: Genes, Race, and Human History* dlouholetého redaktora *New York Times* Nicholase Wadea, specialisty na genetiku, dostala znovu na přetřes otázka, jak vědecky mluvit o rase, rozhodl jsem se znovu otisknout svůj starý *Seznam často kladených otázek o rase*. Wade i já dospíváme k v zásadě podobným empirickým závěrům, přestože se východiska našeho uvažování o rase ve skutečnosti dosti zásadně liší. Wade sleduje tradiční Linnéův „hierarchický systém“, která rasy bere jako poddruhy, zatímco já sám vyznávám spíše přístup zezdola nahoru, když rasové skupiny pokládám za částečně incestní rozšířené rodiny.

Následuje lépe formovaná verze mého FAQ k rase z roku 2007, které vyšlo na webu VDare. Jedná se o úvod pro laiky do pro tolik Američanů nejasného tématu.

Otázka: Proč tolik mluvíte o rase?

Odpověď: Většina lidí mluví o rase vcelku často. Já o ní píšu.

Proč lidem na rase vůbec záleží?

Proč lidem záleží na tom, kdo jsou jejich příbuzní? Možná by na tom lidem záležet mělo, možná ne, nemíním zde však vést morální kázání. Na každý pád ale lidem na rase záleží, a proto je dopady této skutečnosti důležité pochopit.

Co je podstatou rasy?

Spřízněnost.

Rasa říká, kdo je s kým příbuzný.

Chcete říct, že rasa je něco jako rodina?

Jistě, rozšířená rodina. (Abych byl úplně přesný, určitý typ rozšířené rodiny, souvisleji patrný v čase než formě; toto rozlišení rozvedu níže.)

Rasa znamená rodina? O ničem takovém jsem nikdy neslyšel!

Je s podivem, jak zřídka se tento k pochopení fungování světa nezbytný koncept objevuje v tisku. A přesto první definice hesla „rasa“ v mém *Random House Webster's College Dictionary* zní: „1. Skupina osob spřízněná společným původem nebo dědičností.“

Pokud rasy existují, tak mi rače říct, kolik přesně je na světě ras?

A kolik přesně je čtvrtí ve vašem městě?

Pro jisté účely je nejužitečnější to nejjednodušší dělení, řekněme centrum vs. předměstí. V jiných případech se zase hodí maximálně podrobný výčet jmen čtvrtí: např. „...navrhovaný bytový komplex dále prohloubí problém s nedostatkem parkovacích míst v Northeastern West Hills.“

A podobně lze také rasové skupiny házet do jednoho pytle o velikosti světadílů, ale i dělit je tak jemně, jak je jen libo.

Měli bychom například americké indiány označit za samostatnou rasu, nebo spíš podskupinu východních Asiatů?

V rámci každého systému kategorizace se nutně budou střetávat lidé s tendencemi zobecňovat a naopak dělit na menší a menší jednotky. Který přístup je vhodnější, pak závisí na konkrétní situaci.

Není rasa jen barva pleti?

Touto zjednodušující slovní zkratkou Američané mluví o původu. Nikdo se ale ve skutečnosti

nechová, jako by skutečně věřil, že rasa=barva pleti.

Co tím myslíte?

Vezměte si třeba golfistu **Vijaye Singha**, který se v letech 2004-2005 stal jediným mužem mimo **Tigera Woodse**, jemuž se v první dekádě 21. století podařilo dostat na pozici světové jedničky. Singh, který se narodil na Fidži indickým rodičům, má **podstatně tmavší pleť** než Woods.

Singh je přinejmenším tak tmavý jako průměrný Afroameričan. Přesto nikdo v Americe nepovažuje Singha za Afroameričana. **V USA existuje celé odvětví, které oslavuje úspěchy černochů v netradičních oborech či sportech, jako třeba právě golfu. Singhovy úspěchy se však v Americe dočkaly jen minimálního ohlasu.**

Článek z roku 2007 se například ptá, kde jsou všichni černí golfovní šampioni, kteří měli vyrůst po prvním triumfu Tigera Woodse na Masters v roce 1997. O hráči s nejtmaší pleťí na okruhu Singhovi však nezazní ani slovo – **protože když užíváme výrazu „černý,“ ve skutečnosti nemluvíme o barvě kůže, ale o subsaharském africkém původu.**

Ale nejsme nějak příbuzní všichni?

Ano, proto mluvíme „lidské rase.“

Když jsme tedy všichni navzájem spřízněni, jak může být člověk blíže spřízněný s některými lidmi než s jinými?

Jak můžete být bližší příbuzný se svou matkou než svou tetou? Nebo s mou matkou?

Jestliže rasy existují, jak může někdo patřit k více než jedné rase?

Existují-li rozšířené rodiny, jak můžete patřit do rozšířené rodiny vaší matky i té vašeho otce?

Součástí kolika ras můžete být?

A součástí kolika rozšířených rodin můžete být?

Vezměte si třeba děti guvernéra Arnolda Schwarzeneggera. Očividně skrze svého otce a dědečka patří ke klanu Schwarzeneggerů. Prostřednictvím matky svého otce náleží však také k rozšířené rodině Jadrných. Kromě toho jsou jistě i součástí známého kmene liberálních katolíků Shriverových skrze svou matku **Mariu Shriverovou**, dceru **Sargenta Shrivera**, demokratického viceprezidentského kandidáta ve volbách 1972. A samozřejmě patří i ke slavným Kennedyům, protože jejich babičkou z matčiny strany je **Eunice Kennedy Shriverová**, sestra zavražděného prezidenta.

Takže každý patří do čtyř rozšířených rodin?

Klidně můžete jít i dál než ke čtyřem prarodičům. Schwarzeneggerovy děti jsou například také Fitzgeraldové, protože jsou praprapravnyky bostonského starosty Johna F. „Honey Fitze“ Fitzgeralda.

Takže rodokmen se prostě rozvětzuje donekonečna?

Ne, nakonec se jednotlivé větve stále častěji spojují, jak je ostatně jasné z pohledu na základní genealogické počty. Tato „zacyklovávající“ tendence je pak samotnou příčinou existence rasové identity

Jak tyto počty fungují?

Počítejme ve vašem rodokmenu s 25 lety na jednu generaci. Když půjdete deset generací zpátky do poloviny 18. století, budete mít 1024 předků.

Vraťme se o dalších 250 let do 16. století a máte 1024 krát 1024 políček v rodokmenu, pro zjednodušení řekněme milion. Další skok do půle 13. století a počet se navýšil na miliardu. (Žila tehdy vůbec na světě miliarda lidí?)

A někdy v 11. století před 40 generacemi jste měl už bilion předků. Bilion lidí však tehdy na světě určitě nežil.

Odkud se tedy všichni mí předkové vzali?

Někteří mírně řečeno dělali za dva.

Takže se můj rodokmen nerozvětzuje donekonečna?

V určitém bodě v minulosti se počet unikátních jednotlivců ve vašem rodokmenu (na rozdíl od kolonek) začíná zmenšovat, takže místo stále širšího větrníku začne tvarem připomínat spíše diamant. Genealogové to nazývají „ztrátou předků.“

Demograf K. W. Wachtel odhaduje, že roku 1947 narozený Angličan by dosáhl maximálního počtu dvou milionů unikátních současně žijících předků nějakých 750 let před svým narozením kolem roku 1200 po Kr. V jeho rodokmenu by tehdy byla asi miliarda políček, takže každý skutečný člověk by jich vyplnil v průměru 500. V ještě vzdálenější minulosti by pak docházelo k další ztrátě předků.

Tak moment - to chcete říct, že se mí předci brali mezi sebou? To jsem jako plod incestu???

Ano, matematicky je to jisté. Tolik unikátních jednotlivců prostě nežilo.

No fuj!

Mám podezření, že americká neochota přemýšlet o příbuzenském rozmnožování, i tak vzdálené a geneticky neškodné jako v uvedeném anglickém případě, je jednou z příčin, proč nám tak zoufale schází pochopení spřízněnosti a rasy.

Co to má společného s rasou?

Ztráta předků ukazuje, jak **biologie rasy** vychází z **biologie rodiny**. Z nevyhnutelné existence ztráty předků můžeme dovodit, že přestože jsou všichni lidé nějakým způsobem spřízněni, poznatek bližší spřízněnosti s jedněmi a menší s jinými lidmi má genealogický význam. Dokonce i takový Tiger Woods o sobě může říci, že je thajského, černošského, čínského, bělošského a indiánského původu, ne však třeba polynéského, jihoasijského nebo aboriginského.

Ztrátou předků se z rozšířených skupin stávají rasové skupiny. Rasa je zvláštním druhem rozšířené rodiny – druhem z části **inbrední**. Proto je společensky rozpoznatelná déle než prostá rozšířená rodina, která se **endogamií** exponenciálně rozměňuje.

Mohou rasové skupiny splývat?

Ano, postupem času. Vezměme si třeba označení „anglosaský.“ Anglové, Sasové a Jutové se mezi sebou mísili, dokud o svébytné identity nepřišli. (Jutové dokonce ztratili i jméno své skupiny.)

A podobně podle státní mexické ideologie běloši s indiány jednoduše splynuli do tzv. **La Raza Cómica**, „kosmické rasy.“ (Afričtí Mexičané zde sehrávají úlohu zapomenutých Jutů.) Skutečnost je sice trochu odlišná, ale mestická propaganda má reálný základ.

Rase ale není nic jiného než politika identity!

Kolem politiky identity se nedělá velké haló jen tak pro nic za nic. Ať už si však o jejích různých druzích myslíte cokoliv, měli byste ji přinejmenším pochopit.

Lidé se totiž obvykle politicky sdružují kolem určitých prvků sdílené identity a dalších povětšinou ne. Tak bývají například jazyk a náboženství politicky význačné, ale preference ruky nikoliv. **Žádný politik se nemusí obávat levácké lobby**, protože levorukost je mezi lidmi distribuována příliš náhodně.

Pohlaví sice může politicky relevantní, ale často se ukáže méně důležitým, než by feministky doufaly. Jak totiž kdysi prý prohlásil Henry Kissinger: „Nikdo nikdy nevyhrál ve válce pohlaví – na to v ní dochází až příliš často k bratříčkování s nepřítelem.“

Spřízněnost nebo rasa typicky představuje nejvýznamnější společný faktor, kolem něhož se lidé politicky sdružují.

Společní příbuzní dávají lidem důvod více si důvěřovat – Jared Diamond třeba píše, že když se

na osamělé lesní stezce bez zákona na Nové Guineji setkají dva cizí lidé, okamžitě začnou dalekosáhlou debatu o všech svých příbuzných a hledají překrytí množin, aby tak nabyli větší jistoty, že je ten druhý nezabije. **Podobně i jádro zločineckých rodin tvoří skutečná rozšířená rodina, protože v prostředí mimo zákon si mohou příbuzní více důvěřovat.**

Navíc je u pokrevních příbuzných také vyšší šance sdílení dalších silných „etnických“ znaků identity, jako je jazyk a náboženství.

Když ale všichni jsme součástí lidské rasy, proč se tak vždy nechováme?

Protože na nás, alespoň zatím, neútočí mimozemšťané. Během svého úřadování prezident Ronald Reagan – ke zděšení svých slabší představitelů nadaných asistentů jako Colin Powell – opakovaně prohlásil, že rozpory mezi supervelmocemi by se v případě útoku nepřátelských létajících talířů jevíly nepodstatné. V OSN roku 1987 např. Reagan řekl:

„Občas mě napadá, jak rychle by naše rozepře zmizely, kdybychom se ocitli tváří tvář mimozemské hrozbě z vesmíru.“ (Projev na 42. zasedání Valného shromáždění OSN v New Yorku)

Ale nebezpeční zelení mužičci momentálně nejsou k mání, takže dokud se neobjeví, musíme si k soupeření vystačit sami.

A spřízněnost (tj. rasa) je nejběžnější osou, podél níž lidé spolupracují, aby tak mohli co nejúčinněji politicky soupeřit s ostatními skupinami.

Není rasa jen sociální konstrukt?

Příbuzenství je ta nejskutečnější věc na světě: matka, otec, dítě.

Neplatí ale v různých společnostech odlišná pravidla ohledně toho, kdo je považován za příbuzného?

Ano, jistě, každá kultura se s exponenciální neskladností rodokmenů vyrovnává po svém.

Pro mnohé běžné účely míváme někdy příbuzných až příliš. Množství předků, vzdálených bratranců i potenciálních potomků dalece přesahuje hranice zvladatelnosti. Počet příbuzných, kterým posíláte vánoční přání, je možná vyšší než těch, pro které byste se nabídli připravit sváteční večeři, tak jako tak ale někde hranici stanovit musíte.

Četné kultury přišly s různými mechanismy, jak omezit počet lidí pro účely řekněme dědictví. Anglická šlechta nestála o dělení svých pozemkových držav na malé a neefektivní podíly, takže se řídila dědickým právem **primogenitury**, když titul přecházel na prvorozeného syna a

jeho mladší bratři během dvou generací svůj aristokratický status pozbývali. A tak byl Winston Churchill prvorozeným synem lorda **Randolpha Churchilla**, druhorozeného syna vévody z **Marlborough**. Nám plebejským Američanům to sice může připadat aristokratické až běda, ale podle anglického práva nebyl **peerem**, protože jeho otec nebyl prvorozený. A tak Winston – ke svému prospěchu – nestrávil svou sněmovní kariéru ve Sněmovně lordů, ale Dolní sněmovně.

Číňané sice usilovali o spravedlivější nakládání s mladšími syny, ale zato téměř úplně přehlíželi dcery.

Na rozdíl od těchto pokusů jakoby uměle snížit počet domnělých příbuzenských svazků přišly některé blízkovýchodní společnosti se skutečným biologickým řešením (svým způsobem) snížení množství příbuzných: sňatky bratranců a sestřenic. V Iráku tvoří polovinu všech sezdaných párů bratranci a sestřenice z prvního a druhého kolene.

Proč?

Mj. i proto, že když dáte svou dceru za ženu synovi svého bratra, vaši vnuci/dědici budou také vnuky/dědici vašeho bratra, což znamená méně důvodů k napětí mezi bratry. Tento typ svazků zvláště v Iráku posiluje rodinné vazby na úkor občanské či celonárodní loajality.

A stojí vlastně člověk vždy o další příbuzné?

V politice nezřídka platí, že čím více, tím lépe.

Ibn Saúd, který ve 20. letech minulého století založil Saúdskou Arábii, upevnil svá vítězství nad ostatními pouštními náčelníky sňatky s 22 ženami, zpravidla dcerami někdejších protivníků. Dnešní velice rozvětvená vládnoucí saúdská rodina tedy je kmenovou směsicí, což jí už přes 80 let pomáhá udržet se u moci.

Na druhé straně bohatí syrští Židé z Brooklynu, kterým v Americe nehrozí zásadní politické nebezpečí, nemají potřebovat navazovat pokrevní svazky s dalšími mocenskými centry, takže jejich společenství tvrdě ostrakizuje každého, kdo si najde partnera mimo něj.

Politici se také mohou pokusit dobře cílenou rétorikou přimět své stoupence ke rozšíření či zúžení praktické definice příbuzenství u svých stoupenců. Tak kupříkladu v 60. letech vybízeli černošští vůdci Afroameričany, aby se kvůli solidaritě navzájem oslovovali „bratře“ a „sestro.“

Neuplatňovalo se v Americe pro určení toho, jestli člověk patří k menšině, „pravidlo jedné kapky“?

U černochoů ano, u indiánů nikoliv. Hooverův viceprezident **Charles Curtis** se tak proslavil svou zčásti kansojskou (**Kaw**) krví. Částečný indiánský původ jen dodal jeho image lesku.

Indiánské kmeny mají právo určit si požadavek minimálního pokrevního původu (obvykle alespoň čtvrtina) vyžadovaného pro oficiální příslušnost ke kmeni – a často jej velice striktně vynucují.

A není to všechno dávno překonané a zastaralé?

Černoši i indiáni se drží tradičních vymezení, protože je to v jejich zájmu.

Od konce 80. let, kdy Kongres schválil, že každý indiánský kmen může vlastnit jedno kasino, začala řada kmenů vylučovat rasově okrajové příslušníky, aby zbyl větší díl výnosů pro čistokrevnější jádro. Důvod je jasný: benefit kmenové příslušnosti, tedy provize z chodu kasina, není neomezený.

Na rozdíl od nich vyznávají černošské a hispánské organizace širokou a inkluzivní definici svých menšinových skupin, protože zisk z příslušnosti k nim – pozitivně diskriminační kvóty – neomezený je. Čím větší podíl obyvatelstva, tím vyšší kvóty a tím pádem také počet voličů, kteří z nich mají prospěch, a tak organizace podporují.

Takže kultury mění své vymezení toho, kdo si zasluhuje být příbuzným?

Ne jen kultury, ale i jednotlivci mění své definice, aby vyhovovaly jejich momentální potřebě.

Když tak před bitvou u Agincourtu král Jindřich V. potřeboval co možná nejvíc věrných příbuzných – ať už skutečných nebo přehnaných – oslovil podle Shakespeara anglickou armádu:

*„...nás, nás mála, mála šťastných, hrstky bratří;
neb ten, kdo se mnou dnes vycedí krev,
mým bratrem bude...“*

Když však byla bitva vítězně dobojována, král Jindřich nejspíš nenechal své staré zemanské lučištníky přicházet dle chuti posedět do královského paláce, jako by byli jeho skutečnými bratry.

Takže vůdci umí přesvědčit své následovníky, aby se považovali za více nebo méně spřízněné?

Ano, ale čím pevněji se drží genetických zlomových linií, tím větší je jejich šance na úspěch.

Co je to etnická skupina?

Statistický úřad striktně odděluje rasu a etnicitu, když podle jeho definice mohou jednotlivci hispánské etnicity náležet ke kterékoliv rase. Federální vláda používá pro své účely dotčené pojmy následovně:

Rasová skupina je částečně inbrední rozšířená biologická rodina.

Etnická skupina je vymezena společnými vlastnosti, často předávanými v biologických rodinách – např. jazyk, příjmení, náboženství, nářečí, sebeidentifikace, historičtí nebo mytologičtí hrdinové, hudební styl atd. – které však nutně nevyžadují spřízněnost.

Můžete mi dát příklad?

Asi nejsnáze je rozdíl patrný u adoptovaných dětí. Když řekneme arménské miminko adoptují Islandané, jeho etnicita bude islandská, alespoň než doroste do puberty a v rámci teenagerovské rebelie se rozhodne vyhledat a přijmout své arménské kořeny. Rasově ale nikdy nepřestalo být Arménem.

Pokud tedy rasy existují, neznamená to, že jedna z nich musí být nadřazená panská rasa? To by totiž bylo děsivé!

To jistě bylo, žádná rasa ale nebude nejlepší ve všem – o nic víc, než může být jedna oblast světa tou nejlepší ve všech ohledech, které si lidé dokáží představit.

Vrcholek kopce je například strhující lokací pro prezidentskou knihovnu, jestliže se ale ve svém tryskovém vozidle snažíte překonat pozemní rychlostní rekord, jeví se nepochybně mnohem hůř než solná pláň uprostřed pouště.

No dobře - co to tedy všechno znamená?

Že nastal nejvyšší čas, aby se naši intelektuálové začali chovat jako dospělí lidé. Svět je takový, jaký je. Když si místo skutečnosti budeme vymýšlet fantazie a demonizovat vědce jako James Watson, bude pro nás nevyhnutelný střet s realitou o to tvrdší.

Úvaha Steve Sailera The Race FAQ vyšla na jeho blogu 6. května.